

12 december 2011: Arosa Trio

Bijna doorschijnend rank kwamen drie jonge vrouwen het podium op om een programma te spelen dat begon met een *Lento lugubre*, om via een *Alla marcia funebre* en een *Allegro inquieto* te eindigen in alweer een *Lugubre*. Was dit 'Der Tod und drei Mädchen'? Nee, dit was het Arosa Trio. Of het Trio Arosa, daarover liet de programmapfolder enige onduidelijkheid bestaan. Het werd een mooie avond met pianotrio's van Rachmaninov, Gabunia en Tsjaikovski en als toetje nog een allegretto van Van Beethoven.

Het Arosa Trio is een internationaal ensemble, met de Nederlandse Frederieke Saeijs als violiste, de Servisch-Franse Maja Bogdanović als celliste en de Georgische Nino Gvetadze aan de piano. Ze begonnen met Rachmaninovs Trio élégiac nr. 1 in g en ondanks de deels griezelige tempoaanduidingen bleek dat een prachtig en meeslepend stuk.

Net als Nino Gvetadze was de mij totaal onbekende componist Nodar Gabunia afkomstig uit Georgië. Gvetadze studeerde in Nederland bij hem. Van Gabunia werd het Pianotrio in F gespeeld en voor mij was dat wel de verrassing van de avond. Ik ben net als veel mensen eigenlijk een aartsconservatief, voor wie moderne muziek gelijk staat aan *piep-piep-knars*: vast en zeker goed bedacht en misschien ook best leuk om te spelen, maar om naar te luisteren eigenlijk altijd te cerebraal, te weinig tot het hart sprekend. En je kan het vaak ook zo slecht nazingen. Het was dus heel bemoedigend om te lezen wat Ellen von Holtz in de programmatoelichting over Gabunia schreef: 'Hij schuwde moderne en avant-gardistische technieken.' Mooi zo! Dit trio was Gabunia's laatste werk (hij overleed in 2000). Deze muziek trok me naar het puntje van mijn stoel. Stoere ritmes en een wonderlijke contrast in het middendeel tussen de strijkers, die soms met z'n tweeën een oud madrigaal leken te zingen, en de pianopartij die daar kortaf tussendoor banjerde. Of dit nou echt Georgisch was, zoals Gabunia nastreefde, kan ik niet beoordelen. En 'los van Europese invloeden' (Von Holtz)? Dat is met een pianotrio lastig. De muziek deed me denken aan Sjostakowitsj, een componist die eigenlijk tweehonderd jaar te laat werd geboren.

In de pauze werd me duidelijk dat het onvolprezen stichtingsbestuur altijd een beetje huiverig is om moderne muziek te programmeren, uit angst dat we met z'n allen weglopen. De truc is dan de zogeheten sandwichformule, waarbij een modern werk wordt ingepakt tussen twee lekker klassieke stukken. Zo ook vanavond, en het werkte wat mij betreft perfect.

Deze drie leuke meiden spelen nog niet zo heel lang samen als trio. Dat was soms ook wel te horen. Om een lang en weerbarstig werk als Tsjaikovski's Pianotrio in a opus 50 'A la mémoire d'un grand artiste' tot een goed einde te brengen moet je echt blind op elkaar ingespeeld zijn, opgaan in iets dat meer is dan de som van de delen, zodat je als het ware boven het podium komt te zweven. Daar zijn ze nog niet maar daar komen ze wel.

Arian Verheij
www.woordengeschrift.nl